

W jaki sposób zmniejszyć opłatę za egzekucję

Skorzystanie z miarkowania pozwala przedsiębiorcy-dłużnikowi zredukować ustaloną a czasem już nawet pobraną opłatę egzekucyjną, i to nawet o kilkadziesiąt procent

Poprzez miarkowanie rozumie się możliwość zmiany, tj. zmniejszenia wysokości opłaty obciążającej dłużnika np. przedsiębiorcę, przeciwko któremu prowadzona jest egzekucja. Zgodnie z ustawą o komornikach sądowych i egzekucji, opłata egzekwowana przez komornika od dłużnika ma charakter stosunkowy. Oznacza to, że zależy od wartości przedmiotu egzekucji, czyli wysokości kwoty, której wyegzekwowania domaga się wierzyciel (np. inny przedsiębiorca) prowadzący egzekucją przeciwko dłużnikowi. Jej wysokość uzależniona jest od sposobu egzekucji i wynosi 15 proc. egzekwowanego roszczenia (np. przy egzekucji z wynagrodzenia za pracę dłużnika, czy z jego wierzytelności wobec osób trzecich), lub 8 proc. (np. przy egzekucji z rachunków bankowych przedsiębiorcy). Komornik ustala opłatę, wydając stosowne postanowienia. Jest ona pobierana wraz ze świadczeniem podstawowym (egzekwowanym na rzecz wierzyciela) i stanowi wynagrodzenie komornika. Możliwość modyfikowania tak ustalonej opłaty egzekucyjnej wprowadzono do ustawy o komornikach sądowych i egzekucji na podstawie jej nowelizacji (weszła w życie w 17 czerwca 2010 r). W ustawie znalazł się wówczas przepis art. 49 ust. 7, zgodnie z którym, dłużnik (przedsiębiorca) może złożyć wniosek o obniżenie wysokości opłat, o których mowa w ustawie. W dalszych przepisach (art. 49 ust. 8-10) sprecyzowano warunki takiego wniosku.

Do kogo wniosek

Instytucję pozwalającą złożyć stronom postępowania egzekucyjnego (dłużnikowi) wniosek do sądu o obniżenie ustalonej przez komornika opłaty oparto na konstrukcji tzw. skargi na czynności komornika, odsyłając do przepisów w niej zawartych. Tym samym wniosek o obniżenie opłaty kierowany jest do sądu rejonowego na obszarze którego działa komornik. Z punktu widzenia formalnego, wniosek spełniać musi wymagania stawiane pismu procesowemu określone w kodeksie postępowania cywilnego. Winien zawierać ponadto konkretne żądanie w zakresie obniżenia opłaty (np. o 30 proc.) oraz uzasadnienie. W wyniku uwzględnienia wniosku, sąd zmienia postanowienie komornika w taki sposób, że obniża opłatę.

Można się odwołać

W przypadku nieuwzględnienia wniosku, opłata pozostaje w wysokości określonej przez komornika, dłużnik zaś – niezadowolony z takiego obrotu sprawy - może złożyć zażalenie do sądu II instancji. Wniosek winien zostać złożony w terminie 7 dni od daty uzyskania informacji o wysokości opłaty egzekucyjnej, albo od dnia doręczenia postanowienia komornika wzywającego do jej uiszczenia. Złożenie wniosku w terminie późniejszym skutkuje jego odrzuceniem przez sąd. Przepis art. 49 ust. 10 ustawy zawiera przykładowe wyliczenie przesłanek, którymi winien kierować się sąd, orzekając o obniżce opłaty egzekucyjnej. Sąd bierze pod uwagę nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów. Jeżeli chodzi o ocenę nakładu pracy komornika w danej sprawie egzekucyjnej konieczne jest ustalenie punktu odniesienia, z którym można porównać nakład pracy poniesiony przez komornika w konkretnej sprawie. Nakład pracy komornika jest różny i zależy zasadniczo od wskazanego przez wierzyciela sposobu egzekucji. Przykładowo egzekucja z nieruchomości wymaga znacznie większego nakładu pracy komornika niż egzekucja z rachunku bankowego, sprowadzająca się w zasadzie do wysłania przez komornika jednego pisma do banku. Podstawą obniżenia opłaty o istotniejszym znaczeniu, jest sytuacja majątkowa wnioskodawcy (przedsiębiorcy) oraz wysokość jego dochodów. Przyjąć należy, że w przypadku dłużnika (przedsiębiorcy), pogorszenie się jego sytuacji majątkowej na skutek samej egzekucji nie może stanowić podstawy obniżenia wysokości opłaty. Prowadziłoby to bowiem do sytuacji, w której skuteczna egzekucja stanowiłaby jednocześnie przesłankę do obniżenia opłaty egzekucyjnej. Trudna sytuacja dłużnika wynikać musi zatem z innych okoliczności niż prowadzenie przeciwko niemu egzekucji, w szczególności ze zdarzeń przez niego niezawinionych.

Jaka sytuacja majątkowa

Jeśli przekazane przez dłużnika we wniosku informacje o jego majątku okażą się niewystarczające lub budzą wątpliwości, sąd może wezwać go do uzupełnienia dokumentacji lub złożenia stosownych oświadczeń. Przyjąć należy, iż dla oceny sytuacji majątkowej dłużnika zasadne byłoby stosowanie zasad analogicznych jak przy instytucji zwolnienia od kosztów sądowych (stosowanej, gdy strona nie ma środków na prowadzenie np. procesu). W takim przypadku, sąd przy analizie stanu majątkowego dłużnika winien wziąć pod uwagę posiadany przez niego majątek, nie zaś tylko uzyskiwane dochody. Jak się wydaje, sąd musiałby w takiej sytuacji dokonać oceny możliwości zarobkowych dłużnika (przedsiębiorcy), a nie jedynie dochodów uzyskiwanych w danej chwili. Pomocnicze znaczenie przy ocenie wniosku dłużnika powinna mieć też jego postawa w trakcie egzekucji, w szczególności zaś okoliczność, czy współpracował z komornikiem, czy też przeciwnie, np. starał się ukryć swój majątek lub w inny

sposób utrudnić egzekucję. Dopuszczalność obniżenia opłaty, jako pewien istotny wyjątek od reguły dotyczącej ustalania tych opłat, nie powinna bowiem premiować dłużników (przedsiębiorców) postępujących nieuczciwie. O obniżeniu opłaty nie może też decydować przynależność dłużnika do określonej grupy podmiotów, np. status szpitala publicznego, czy też innej podobnej placówki. Przepisy o miarkowaniu opłaty egzekucyjnej, jakkolwiek korzystne dla dłużników (sądy uwzględniają, co czwarty wniosek) mają szereg mankamentów. Nie wskazują precyzyjnie podstaw uzasadniających obniżkę opłaty, nie określają też zakresu dopuszczalnej obniżki.

Autor: Łukasz Zboralski, radca prawny, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy